

Zbýšov proti suchu

Stále teplejší zimy, čím dál vzácnější sníh, usychající lesy, teplotní výkyvy. Nemusíme být zrovna klimatologové, abychom viděli, že se něco děje. Statistiky potvrzují, že země má za sebou nejteplejší dekádu od dob, kdy se teplota měří. Český hydrometeorologický ústav nedávno informoval, že letošní zima byla druhá nejteplejší od roku 1961. A oteplování bude pokračovat i nadále. Podle různých studií se průměrná teplota během následujících několika desítek let zvýší o několik stupňů. Do budoucna bude také častější střídání dlouhých suchých období s přívalovými srážkami, které se nestačí vsakovat. Podtrženo sečteno to vše znamená, že naši potomci budou žít ve výrazně teplejším a sušším Zbýšově. A jsou to oni, kdo budou muset žít s důsledky toho, co dnes uděláme nebo neuděláme. Tudíž máme velkou zodpovědnost.

Proto jsme v návaznosti na loňskou odbornou debatu o zadržování vody v krajině sestavili klíčové otázky, na které potřebujeme znát odpověď, abychom Zbýšov urychleně začali připravovat na budoucnost a naše město bylo i v budoucnu snesitelné pro život.

Otázky, které jsme konzultovali s hosty ze zmíněné debaty, jsme rozdělili do následujících šesti oblastí.

1. PLÁNOVÁNÍ A ROZVOJ

- Jak v novém územním plánu zohledníme zadržování vody v krajině?
- Kdo bude nový územní plán zpracovávat a jaké bude naše zadání? (například % zeleně, její specifikace, opatření na zadržování vody, ...)
- Má město v úmyslu nechat si zpracovat územní studii veřejného prostranství (intravilán) a studii zelené infrastruktury (extravilán) krajinářským architektem? (studie zásadně zvyšují šance na získání dotací aktuálně připravovaných na období 2021-2027)

2. ZELENĚ A PÉČE O NÍ

- Jaký je konkrétně plán města pro výsadbu zeleně? Jaké stromy, keře a květiny budeme sázet a kde? Nakolik navržená druhová skladba výsadby odolá budoucím vyšším teplotám a většímu suchu?
- Která místa v intravilánu a extravilánu města jsou určena pro novou výsadbu stromů či keřů?
- Zapojí se Zbýšov do iniciativy 10 milionu stromů pro Česko? (viz www.sazimebudoucnost.cz)
- Na jakých veřejných budovách bychom mohli realizovat zelené střechy či fasády?
- Jaká jsou dnes pravidla pro péči a ochranu stávající městské zeleně? Co uděláme proto, aby péče o zeleň byla odborná a důsledná, aby nová výsadba přežila a prospívala i v budoucích podmínkách? (management údržby: personální zajištění, odborné školení, směrnice, odpovídající finanční zdroje, ...)
- Jaký je dnes schvalovací proces při prokácení stromů?
- Kde máme aktuálně pozemky na náhradní výsadbu?

3. PŮDA A PÉČE O NÍ

- Jaké historické polní cesty má město ve vlastnictví, aby je mohlo obnovit, zatravnit, případně osázet?
- Zapojí se naše město do iniciativy 1000 a 1 cesta, do kterého se zapojilo již více než 200 obcí? (viz www.stanprotisuchu.cz)
- Pokud město pronajímá zemědělské pozemky, jak je v pachtovních smlouvách ošetřena péče o půdu, aby se její kvalita (schopnost retence) udržela nebo i zlepšila?

4. HOSPODAŘENÍ S VODOU

- Jaká opatření město může přijmout, aby se v intravilánu zvýšilo zadržování dešťové vody? (například retenční nádrže u veřejných budov apod.)
- Jak chce město k lepšímu hospodaření s vodou motivovat a vybavit občany?

5. FINANČNÍ ZDROJE

- Kolik peněz budeme mít na plánování, úpravy pozemků, výsadbu zeleně, péči a údržbu v příštích letech k dispozici?
- Z jakých zdrojů? (městský rozpočet, dotace, příspěvky podnikatelů apod.)

6. VZDĚLÁVÁNÍ

- Jak můžeme zapojit místní spolky a školu do nové výsadby?
- Jak podpoříme školu, aby v tomto ohledu vychovávala děti? (environmentální výchova, eko kroužek, soutěže, například www.hodnotykrajiny.cz)
- Jakou osvětu občanů v uvedených oblastech může město udělat? (vzdělání a motivace dospělých i dětí, v oblasti výsadby, ochrany zeleně, šetření vodou, ...)

Stromy v ulicích ochlazují a čistí vzduch, snižují prašnost, poskytují útočiště ptákům, příznivě působí na psychiku a celkově zvyšují atraktivitu veřejného prostoru a tím i celého města (ilustrační foto)

Uvedené otázky jsme již předali vedení města a pan starosta slíbil, že se k tématu v rámci zastupitelstva vrátíme. Naším cílem je zformovat pracovní skupinu, protože toto není práce pro jednoho člověka. Ta navrhne priority, stanoví cíle, vypracuje písemný akční plán a tím aktivitu města v uvedených oblastech výrazně zintenzivní.

Martin Leščinský
martin.lescinsky1@gmail.com